

III DĀRZENI

SLIMĪBAS

KARTUPEĻU LAKSTU PUVE (*Phytophthora infestans*)

Sezonā pieturoties sausam un siltam laikam, apsekotajos kartupeļu stādījumos tikai jūlija beigās parādījās nelielas lakstu puves pazīmes. Slimības izplatība uz lapām bija salīdzinoši neliela 1-5% robežās. Slimības izplatību veicinās silts un mitrs laiks un gaisa optimālā temperatūra +15-20°C. Stādot kartupeļus, jācenšas ievērot augu seka, tā samazinot infekcijas risku. Slimība pārziemo gan augsnē, gan noliktavā. Stādījumā pirmie veģetāciju uzsāks augsnē pārziemojušie bumbuļi un iespējams ar infekcijas pazīmēm. Jāaudzē lakstu puves neieņēmīgas šķirnes.

KARTUPEĻU LAPU SAUSPLANKUMAINĪBA (*Alternaria saloni*)

Viena no iepriekšējās sezonas dominējošām slimībām, jo slimības izplatībai bija labvēlīgi laika apstākļi. Pirmās slimības skartās lapas novērotas jūnija beigās, lapas virsmas bojājumi sākumā 1% robežās. Novērota gandrīz visos apsekotajos laukos, strauja sausplankumainības izplatīšanās netika konstatēta. Infekcijas attīstībā un izplatībā noteicošais faktors būs laika apstākļi. Slimības attīstību veicinās dienas temperatūra +20-25°C un rasa naktīs, kā arī barības vielu trūkums.

KARTUPEĻU MELNKĀJA (*Erwinia carotovora subsp.atroseptica*)

Kartupeļu ziedēšanas sākumā jūlija beigās reģionā tika atrasti pirmie augi ar slimības pazīmēm. Izplatība laukā neliela - 2% robežās, bet inficēts bija viss augs. Tikai vienā no stādījumiem netika konstatēta kartupeļu melnkāja. Infekcija pastiprināti izplatās relatīvi augstā mitrumā un anaerobos apstākļos, kas nozīmē pārmitras, smagas un sablīvētas augsnes.

KAITĒKĻI

KARTUPEĻU LAPGRAUZIS (*Leptinotarsa decemlineata*)

Sezona bija nelabvēlīga kartupeļu lapgrauža izplatībai. No novērotajiem stādījumiem tikai bioloģiskās saimniecības laukā jūnija beigās konstatēta viena vabole. Šajā saimniecībā kartupeļi vienā laukā tiek audzēti atkārtoti. Neievērojot augu seku, radām labvēlīgus apstākļus vaboles izplatībai. Lapgraužu parādīšanās novērojama katru sezonu. Kaitnieku daudzums būs atkarīgs no silta klimata - karstā laikā attīstība no oļiņas līdz vabolei ilgst mēnesi, bet vēsās vasarās - pat 2-3 mēnešus.

SPRAKŠĶI (*Agriotes spp.*)

Būtiski kaitējumi netika novēroti. Par sprakšķu kāpuru bojājumiem varēja konstatēt vien ražas novākšanas laikā. Jāņem vērā, ka stādījumos, kuri tiks ierīkoti pēc ilggadīgajiem zālājiem, noteikti būs savairojušies kāpuri.

LAUKA MAIJVABOLE (*Melolontha melolontha*)

Būtiski kaitējumi nav novēroti. Par vaboļu un kāpuru bojājumiem varēja konstatēt ražas novākšanas laikā. Sekojot kaitēkļa attīstībai augsnē, un tas ir četri līdz pieci gadi, var noteikt attiecīgi laiku ar iespējamiem kaitēkļu uzbrukumiem. Tomēr drošāk ir izvairīties no kartupeļu stādīšanas nesen uzartā zālienā.

SLIMĪBAS

Dārzeņu slimību un kaitēkļu attīstības un izplatības prognoze Vidzemes reģionam 2020. gadam

BURKĀNU LAPU SAUSPLANKUMAINĪBA (TUMŠPLANKUMAINĪBA) (*Alternaria dauci*)

Sastopama katru sezonu. Novērojumi veikti mazdārziņā. Jūnija beigās uz pirmajām lapām tika novērotas slimības pazīmes. Strauja infekcijas izplatība netika novērota. Slimība ražas kvalitāti neietekmēja un tādēļ netika veikti papildus profilakses pasākumi.

Paredzams, ka arī šajā sezonā būs burkānu lauki, kurus skars šī lapu slimība. Postīgumu noteiks laika apstākļi augšanas laikā - augsts gaisa mitrums un temperatūra.

BURKĀNU LAPU BRŪNPLANKUMAINĪBA (*Cercospora carotae*)

Sezonā apsekotajā mazdārziņā netika novērota. Iepriekšējos gados uz atsevišķu augu kātiņiem nelielas infekcijas pazīmes bija saskatāmas. Slimības izplatība nebūtiska. Augsta gaisa temperatūra un palielināts gaisa mitrums būs slimību veicinošie faktori.

KAITĒKĻI

BURKĀNU MUŠA (*Psila rosae*)

Sezonā apsekotajā sējumā burkānu muša, kāpuri un to bojājumi netika atrasti. Saimniecībās, kur burkāni tiks audzēti atkārtoti vienā un tajā pašā laukā, liela varbūtība, ka arī šajā sezonā parādīsies burkānu muša.

BURKĀNU LAPU BLUSIŅA (*Trioza apicalis*)

Jūlija sākumā uz pāris augiem tika atrasti lapu blusiņas kāpuri. Rezultātā augu lapas deformējās un sačokurojās. Laukā varēja novērot atsevišķus augumā atpalikušus augus. Blusiņas bojātus augus var novērot katru sezonu.

Atsevišķos burkānu sējumos kaitēklis būs arī jaunajā sezonā. Lielāka iespēja, ka blusiņa parādīsies saimniecībās, kurām lauka tuvumā aug skujkoki.

LAPUTIS

Mazdārziņā uz pāris augiem atrasta laputu kolonija. Apkarošanai netiek pievērsta uzmanība, jo tiešajiem bojājumiem nav būtiskas nozīmes. Kā jau katru gadu būs sējumi un augi, uz kuriem barosies laputis.